

Dialog

Region Midtjylland

Genvejen
til EU /8

Med EU-penge i ryggen /6

Det handler om de
rigtige folk /12

Udviklingsparker med
grogaranti /16

Jeg håber, at vi sammen får placeret vores region i lokomotivet frem for omme i passagervognene på vej mod år 2020.

4

Virksomheder forspilder muligheder i EU

Få et kontor i Bruxelles eller samarbejd med regionens kontor der, siger tænketank-direktør Hans Martens.

6

Med EU-penge i ryggen

280 mio. kroner fra EU's strukturfonde går til at gavne vækst og beskæftigelse i Region Midtjylland. Mød International Community i Århus.

Midtjydernes forkontor i Bruxelles

8

Det midtjyske EU-kontor opsøger virksomheder, der gerne vil i kontakt med nye samarbejdspartnere ude i verden og have del i de mange EU-puljer.

10

Gennem nåleøjet til EU

Virksomheden RFID-specialisten kan se frem til en mio. kroner i EU-tilskud til at udvikle et nyt billetsystem

12

Det handler om de rigtige folk

De rette menneskelige ressourcer er den vigtigste motor ud af krisen. Derfor bør uddannelse være central i regionens erhvervsstrategi, siger skattechef hos OECD.

16

Udviklingsparker med grogaranti

Mere vækst i forsker- og udviklingsparkerne er målet for ambitiøst nordisk EU-projekt. Region Midtjylland er initiativtager og projektleder.

Ryk frem i toget

Danmark er en del af EU og EU af Danmark.

Vi kom ind i 1973 og var med helt fremme i 2004, da de 15 medlemslande blev til 25 og igen i 2007, da Bulgarien og Rumænien blev optaget i fællesskabet. Og i 2008 steg vi ombord i Lissabontraktaten med et stort folketingsflertal.

Om ti år vil vi vide, om vi også var andet og mere end passagerer i det tog, der netop i disse måneder holder på perronen, klar til afgang. Det er Europa 2020-strategien, som har været i høring hos medlemslandene og ventes vedtaget i juni i år.

En langsigtet strategi for intelligent, bæredygtig og inkluderende vækst, der skal sikre og udvikle Europa i den globale konkurrence.

Europa 2020-strategien vil både udfordre os og give os nye muligheder. I dette nummer af Dialog fortæller personer centralt placeret i europæiske projekter og problemstillinger, hvordan vi i Region Midtjylland bedst udnytter mulighederne.

Vi har et godt udgangspunkt med stærke positioner inden for blandt andet vedvarende energi, fremragende forskningsinstitutioner og en veluddannet arbejdsstyrke.

Men som flere af artiklerne påpeger, er det ikke nok. Vi har stærke konkurrenter i Europa, så vi skal kridte skoene, som tænketank-direktør Hans Martens udtrykker det. Vi skal hele tiden udvikle os og udnytte, at vi er med i EU, eksempelvis ved at styrke samarbejdet mellem virksomheder og forskningsinstitutioner, så vi kan få gavn af den viden, de andre 26 EU-lande ligger inde med.

Vækstforum og Regionsrådet har været opmærksomme på at skabe rammebetingelser, som fremmer netop dette formål. Eksempelvis er det i kraft af det fælles kontor i Bruxelles og gennem en indsats, som skal tiltrække og fastholde udenlandsk arbejdskraft, lykkedes at sætte handling bag ordene. Her har det gode samspil med kommunerne været helt centralt.

Mange midtjyske virksomheder og institutioner er desuden involveret i spændende europæiske udviklingsprojekter. Eksempelvis er et nyt projekt om vækst i forsknings- og udviklingsparker kommet til verden via EU's nye grænseoverskridende Kattegat-Skagerrak-program.

Jeg håber, at vi sammen får placeret vores region i lokomotivet frem for omme i passagervognene på vej mod år 2020.

God læselyst,

Bent Hansen

TEMA **Regionen & EU**

Udgives af: Regional Udvikling,
Region Midtjylland

Ansvarshavende redaktør: Lars Hansson

Redaktør: Marianne Harbo

Grafisk Produktion: Grafisk Service

Forsidefoto: Niels Åge Skovbo

Tryk: Unistryk

ISSN 1903-9158

7. maj 2010

Shanghai, Kina, Expo 2010, Konferencelokalet i "Urban Best Practice"- området

9:30 – 18:00

Konference: Præsentationer og networkingevent omkring danske regionale og kommunale energi- og miljøløsninger i en dansk/kinesisk kontekst.

Rikke Wetterstrøm

Yderligere oplysninger:

rikke@centraldenmark.cn

Arrangører: Regionerne Nordjylland, Syddanmark, Midtjylland og Sjælland.

12. maj 2010

Århus, Væksthus Midtjylland

Møde: Vækstforum Midtjylland

Arrangør: Region Midtjylland

Yderligere oplysninger:

pia.fabrin@ru.rm.dk

18. og 19. maj 2010

Gjern, Dan Parcs Søhøjlandet

10:00 - 15:00

Møde: Årligt råstofmøde for råstof-sagsbehandlere og planlæggere i kommuner, regioner og staten

Arrangører: Envina, Videncenter for Jordforurening og Region Midtjylland

Yderligere oplysninger:

lars.kristiansen@ru.rm.dk

19. maj 2010

Silkeborg, Hotel Radisson Blu, Papirfabrikken

Konference: Oplevelsesbaseret erhvervsudvikling – mød Steve Riley, der har arbejdet for Disney i 25 år og vil fortælle om nogle af hemmelighederne bag Disneys succes.

Arrangør: Væksthus Midtjylland, Region Midtjylland, erhvervsSilkeborg og Silkeborg Kommune.

20. maj 2010

Århus, Ingeniørhøjskolen

15:00 – 17:00

Konference: UPDATE 2010

- repræsentanter fra otte vidt forskellige virksomheder præsenterer deres initiativ, projekt, opfindelse eller nyskabende it-løsning.

Arrangører: It-forum Midtjylland, Erhverv Århus

Yderligere oplysninger:

info@itforum.dk

21. maj 2010

Århus, Musikhuset 10:00 – 17:00

Konference: OPSANG 2010 – Debatdag om musikkens plads i undervisningen og i samfundet som helhed
Arrangør: Musisk Videncenter i samarbejde med SPOT Festivalen og Region Midtjylland

Læs mere på: www.opsang.nu

25. maj 2010

Silkeborg, Gl. Skovridergård

9:00 -16:00

Konference: Klimatilpasning på vandområdet. Om klimaudfordringeres alvor og de muligheder, som de også åbner for. Få desuden overraskende læring fra seks workshops med kommuner, videninstitutioner og rådgivere.

Arrangør: Region Midtjylland, Regional Udvikling

Yderligere oplysninger:

jes.pedersen@ru.rm.dk

14. september 2010

Vejle, DGI-huset

Konference: "Den femte vej – EUD-vejen til videregående uddannelse" - konference om strategier og udviklingsprojekter, der har til formål at styrke 'den femte vej' til videregående uddannelse.

Arrangører: Fem studievalgscentre og fem regioner samt VUE (Videncenter for Uddannelses- og Erhvervsvejledning) i VIA UC.

Program og tilmelding foreligger i maj 2010

Yderligere oplysninger:

simon.frost@ru.rm.dk

Uge 38, september 2010

Shanghai, Kina

Den danske pavillon på EXPO verdensudstillingen

MIDT-EXPO event: Region Midtjylland præsenterer midtjyske, fremsynede og nye integrerede løsninger inden for velfærds-skabende og bæredygtig viden, servicekoncepter og produkter.

Temaet er 'Better Cities, Better Life' Yderligere oplysninger:

charlotte.pedersen@ru.rm.dk

Arrangører: Region Midtjyllands Shanghai kontor i samarbejde med Innovation Center Denmark, Shanghai samt Innovation Lab A/S, Århus

Uge 44 2010

Konference: Innovation, iværksætter og erhvervskontakt i ungdomsuddannelserne – erfaringer med Region Midtjyllands udviklingsprojekter.

Yderligere oplysninger:

simon.frost@ru.rm.dk

Her får du mere at vide

www.dialog.rm.dk

Virksomheder forspilder muligheder i EU

TEKST: MARIANNE GREGERSEN

FOTO: NIELS ÅGE SKOVBO

fakta ▾

EUROPA 2020

EU's nye langsigtede vækststrategi Europa 2020 skal afløse den hidtidige Lissabon-strategi, som skulle gøre Europa til verdens mest konkurrencedygtige region.

Medlemslandene har haft et oplæg til høring indtil 15. januar, og en tilrettet strategi ventes vedtaget af Det Europæiske Råd i juni 2010.

2020-strategien har fokus på følgende områder:

- ▶ Vækst baseret på viden
- ▶ Bedre jobmuligheder og plads til alle i samfundet
- ▶ Skabelse af en konkurrencedygtig og grønnere økonomi

EPC

European Policy Center er en af de førende tænketanke i Bruxelles. De omkring 30 ansatte udarbejder analyser om spørgsmål af betydning for EU.

EPC har 410 medlemmer fra forskellige interessegrupper bl.a. virksomheder, regioner og NGO'er, som diskuterer med politikere og eksperter.

Der er langt mellem Region Midtjylland og Bruxelles. Men ifølge danskeren Hans Martens, direktør i den uafhængige europæiske tænketank EPC, er der mentalt endnu længere mellem de midtjyske virksomheder og EU. Det beklager han stærkt, for virksomhederne kunne få meget mere ud af EU, mener han.

Ifølge Hans Martens er der masser af lavthængende frugter inden for EU's grænser - klar til at plukke. Men danske virksomheder er ikke gode nok til at se mulighederne i EU og EU's udviklingsmidler og bør nøje studere den nye 2020-strategi for at kunne manøvrere optimalt, siger han.

Hans Martens hæfter sig ved, at kun få danske virksomheder endnu har et kontor i Bruxelles, mens mange flere svenske og norske virksomheder har haft øje for fordelene.

"Heldigvis er de danske regioner meget aktive, og det er via dem, virksomhederne interesserer sig for EU. Hvis man vil have mest muligt ud af EU, skal man selv være til stede i Bruxelles og spille en rolle", mener Hans Martens og tilføjer, at det efter hans vurdering også ville være en fordel for større midtjyske virksomheder som Grundfos og Vestas.

Flyt ikke fokus fra EU

Selvom globalisering er på alles læber i disse år, går størstedelen af den danske eksport til de europæiske lande. Og Hans Martens advarer mod at flytte fokus fra EU mod det globale marked.

"Selvfølgelig er det vigtigt at holde øje med de nye vækstmarkeder, men danske virksomheder har ikke udnyttet mulighederne i det indre marked. Og det er da tabeligt, for der er store fordele ved, at virk-

somhederne satser på nærmarkederne", siger Hans Martens og fortsætter:

"Analysen af de nære markeder er lettere, fordi vi kender dem bedst. Det er lettere at få et ben indenfor på det franske marked end på det kinesiske eller indiske. Danskerne behøver ikke elske EU, men der er store markeder i Europa, og de andre europæiske lande er en slags hjemmemarked".

Europæer med stort E

Fra sit kontor i Bruxelles i tænketanken EPC kan Hans Martens se direkte over på kommissionsbygningen, og lige ved siden af bygges nyt til EU-formand Herman van Rompuy. Udsigten falder fint i tråd med Hans Martens' verdensbillede, for han er europæer med stort E og har siden 1997 boet i den belgiske hovedstad. I gåafstand fra Berlaymont og de andre EU-bygninger.

I marts var Hans Martens i Silkeborg for at holde oplæg for Vækstforum Midtjylland, og magasinet Dialog mødte ham for blandt andet at høre hans vurdering af de midtjyske muligheder i EU's Europa 2020-strategi. Midtjylland kender han særdeles godt. Han er født her, har boet her i mange år og er cand. scient. pol. fra Aarhus Universitet.

"2020-strategien er meget overordnet. Når den først er vedtaget, skal den gøres konkret, og det betyder forandringer i EU's politikker. Den proces er vigtig for virksomhederne at følge, for der bliver skabt nogle nye markeder. Derfor skal virksomhederne kridte skoene i forhold til EU og tænke i andet end tilskud", lyder analysen fra Hans Martens.

Få et kontor i Bruxelles, eller samarbejd med Region Midtjyllands kontor, og studer nøje den nye Europa 2020-strategi, lyder EPC-direktør Hans Martens' råd til midtjyske virksomheder.

"Hvis jeg var virksomhedsleder, ville jeg interessere mig for 2020-strategien. Den er alt for abstrakt til, at virksomhederne umiddelbart kan bygge den ind i deres strategiplan. Men den kan bruges til at kigge 10 år frem. Det handler om at destillere de store skyer i toppen af den nye strategi og finde ud af, hvad de betyder for den branche, min virksomhed er en del af", siger han.

Påvirk politikken

Ifølge Hans Martens er det væsentligste at påvirke politikken i den retning, der er gunstig for den enkelte virksomhed eller branche.

"Det handler om at spille en aktiv rolle og forsøge at påvirke processen med at få de abstrakte og overordnede mål gjort mere konkrete til egen fordel. Det nytter ikke noget at blive fornærmet over, at EU's politik går en imod", påpeger Hans Martens.

For virksomhederne er det afgørende at følge med i, hvor EU-politikken bevæger sig hen, for at være klar til at tjene penge på det store europæiske marked. EU bør ikke kun være et spørgsmål om at få flest mulige kroner i tilskud, mener Hans Martens, der er leder af den uafhængige europæiske tænketank EPC i Bruxelles.

"Hvis man er for lille til det på egen hånd, kan man gøre det i samarbejde med andre - for eksempel via Region Midtjyllands eller Dansk Industris kontor i Bruxelles. Eller man kan melde sig ind i en af de førende tænketanke i Bruxelles", siger Hans Martens med et smil.

Udnyt styrkerne

Han vurderer, at Europa 2020 kan give vækst og flere arbejdspladser i Midtjylland, hvis virksomhederne og regionen forstår at udnytte mulighederne.

"Regionen bør satse på nogle få spydspidser, hvor man er virkelig god. Dyrke sine styrker som vedvarende energi og rationel udnyttelse af energi. Satse mere på forskning i og udvikling af ny teknologi

på dette felt og koble virksomheder og forskere tættere sammen for at udvikle nye produkter. Dermed skaber forskningen nye arbejdspladser og på den måde værdi for samfundet. Noget, som mange andre lande er gode til", påpeger EPC-direktøren.

Hans Martens foreslår at gøre Region Midtjylland til en foregangsregion for effektiviseringer inden for sygehusene, det digitale sundhedsvæsen og den digitale forvaltning.

"Løsningerne kan sælges til de andre europæiske lande og derigennem skabe vækst og arbejdspladser. Region Midtjylland kan blive det lysende eksempel. Og et velfungerende sundhedsvæsen fremmer også konkurrenceevnen, for jo mindre syge vi er, jo mere produktive er vi", understreger Hans Martens.

Med EU-penge i ryggen

Der vajer ikke noget EU-flag i de naturskønne omgivelser ved Erhvervs- og Byggestyrelsens domicil i Silkeborg denne forårsdag. Til trods for, at der fra den hvide bygning lige op til skoven ruller mange millioner fra EU til regional udvikling i Danmark. Pengene stammer fra EU's strukturfonde: socialfonden og regionalfonden.

Den statslige myndighed i Silkeborg råder i årene 2007-2013 over i alt 3,5 mia. til at styrke den regionale konkurrenceevne og beskæftigelse i Danmark, for målsætningen med de danske strukturfonde er at sikre en stærk dansk konkurrencekraft.

Foreløbig er 280 millioner kroner rullet fra Erhvervs- og Byggestyrelsen (EBST) til 55 projekter i Region Midtjylland. Landets seks vækstfora har indstillingsret over 90 procent af midlerne fra EU's strukturfonde.

De sidste 10 procent står i en pulje, hvor alle regioner konkurrerer med hinanden. Her vælger Danmarks Vækstråd et par temaer, som projekter fra alle landets regioner kan søge penge ud fra. I de tilfælde er det ministerens afgørelse, hvem der får glæde af EU-pengene, forklarer regionalchef i EBST Preben Gregersen.

Han har knap 45 medarbejdere som for eksempel jurister og økonomer under sig på EBST-kontoret i Silkeborg. En kerneopgave for medarbejderne er at tjekke, at finansieringen er på plads og alle andre regler overholdt i projekterne.

Finansiering er en udfordring

"Der er krav om medfinansiering. Ansøgerne må ikke få EU-pengene, før de kan sandsynliggøre, at resten af finansieringen er på plads. Det kan være en udfordring", fastslår Preben Gregersen.

"Vores medarbejdere er blandt andet stærke på europæiske udbudsregler og forvaltningsret. Kort sagt sikrer vi, at der er styr på det komplicerede regelsæt, før vi følger Vækstforums indstilling og udbetaler pengene. Derfor har vi ofte en intensiv dialog med sagsbehandleren i Region Midtjylland".

Danmark bliver betragtet som en af dukkene i EU-klassen. Og det sker da også, at ansøgere anklager EBST for at være paragraf-ryttere.

"Så siger de, at det sikkert går lettere at få pengene udbetalt i andre lande", siger Preben Gregersen, som mener, den grundige sagsbehandling er en fordel for ansøgerne.

"Reglerne bag strukturfondene er komplicerede. Og hvis pengene udbetales på et forkert grundlag, skal de betales tilbage. Derfor er vores grundighed deres sikkerhed".

Bejler til specialister

Blandt de midtjyske projekter, som har fået penge fra EU's strukturfonde, er International Community i Århus. Det er et af syv delprojekter, der arbejder for at udvikle Region Midtjylland til et attraktivt område for internationale medarbejdere og deres familier. For eksempel landbrugsmedhjælpere, bygningsarbejdere, smede, sygeplejersker og specialister.

Hvis der ikke er arbejdskraft nok, bremser det væksten i regionen. Derfor har Region Midtjyllands Vækstforum taget initiativ til projekterne, der gør det lettere for virksomhederne at modtage og fastholde udenlandsk arbejdskraft.

"Det er nødvendigt at gøre en indsats for, at virksomhederne i regionen kan rekruttere ekspertviden og fastholde de specialister, der kommer hertil", siger Tiny Maerschalk. Hun er projektleder for International Community, som er et samarbejde mellem de syv kommuner: Århus,

Syddjurs, Norddjurs, Favrskov, Skanderborg, Odder og Samsø.

Virksomhederne Vestas, Danisco og Terma er sammen med Aarhus Universitet og Århus Kommune initiativtagerne bag projektet, der hører hjemme under Erhverv Århus.

Et godt job er ikke nok

"Hvis specialisterne skal få lyst til at slå rod her, er det vigtigt, de får en god oplevelse, så snart de kommer til Danmark. Der er en stor opgave i at forbedre modtagelsen, sørge for praktisk assistance og information. Socialt netværk og integration i lokalsamfundet er også vigtigt", siger Tiny Maerschalk.

International Community tilbyder en stribe af sociale arrangementer og seminarer for virksomheder og internationale medarbejdere.

"Det allervigtigste, vi tilbyder, er hjælp til at navigere i forhold til myndighederne i etableringsfasen og til at skabe et socialt netværk. Derudover tilbyder vi en platform til viden om livet i Danmark. Det øger chancen for, at de internationale specialister og ikke mindst deres familier falder til. Et godt job er ikke nok", lyder det fra Tiny Maerschalk.

De valgte Danmark

Hun glæder sig over, at der allerede er skabt resultater.

"Vi har assisteret flere virksomheder i rekrutteringsfasen, hvor de har konkurreret med virksomheder andre steder i verden om en udenlandsk specialist. Flere gange har de danske virksomheder "vundet" medarbejderen, fordi der bliver taget særlig hånd om ham og hans familie. Vi skaber en merværdi både for virksomhederne og specialisterne", påpeger Tiny Maerschalk.

EU'S STRUKTURFONDE

I Danmark er der fra 2007 til 2013 årligt 492 mio. kr. i strukturfondene.

9 ud af 10 kroner fordeler Vækstforum i de fem regioner.

Erhvervs- og Byggestyrelsen udbetaler pengene efter indstilling fra Vækstforum.

280 mio. kroner fra EU's struktur-fonde går til projekter, der gavner vækst og beskæftigelse i Region Midtjylland f.eks. til at modtage og fastholde udenlandsk arbejdskraft

International Community har stor succes med sin "One Stop Shop", fortæller projektleder Tiny Maerschalk. Som det eneste sted i Danmark sidder repræsentanter fra SKAT, Århus Kommunes borgerservice og statsforvaltningen Midtjylland en gang om ugen klar til at hjælpe med CPR-nummer, sundhedskort og skattekort. Det er en stor hjælp for de udenlandske medarbejdere og for virksomhederne.

Midtjydernes forkontor i

BRUXELLES

TEKST: LOTTE WINKLER FOTO: NIELS ÅGE SKOVBO

Der bliver hurtigt varmt i mødelokalet på Avenue de Tervuren nr. 35 i Bruxelles. På de to øverste etager i det smukke, smalle hus bor Central Denmark EU Office, og i dag er der besøg fra Risskov Gymnasium.

"I behøver ikke at skrive det hele ned. Vi skal nok sende powerpointshow til jer", siger praktikant Eva Maria Steensig Hauerslev til de to gymnasieklasser.

De sukker lettet og læner sig tilbage og lytter. Og spørger. De har mange spørgsmål.

Hvorfor tager en ansøgning til EU så lang tid at få behandlet?

Hvordan arbejder I, og har I indflydelse på beslutninger i EU?

EU kan være svær at forstå, ligesom EU kan synes meget fjern, når man har sin dagligdag i Danmark. Og det er ikke kun gymnasieelever, der har det sådan.

Bedre udbytte af EU

Netop distancen fra Danmark til EU er årsagen til, at de 19 midtjyske kommuner og Region Midtjylland sammen driver Central Denmark EU Office (CDEU) i EU-hovedstaden.

En slags midtjysk forkontor i EU, som især skal hjælpe midtjyske virksomheder og organisationer med at få størst muligt udbytte af det europæiske samarbejde.

Direktør Lars Holte Nielsen fortæller, at kun de færreste danske virksomheder selv er opsøgende over for EU.

"Midtjyske virksomheder er generelt dårlige til selv at se mulighederne i at indgå i værdifulde internationale netværk og få penge til at købe eksterne forskningsresultater for", fortæller han med udsigt til Bruxelles fra sit kontor.

"Vi er ofte hjemme for at holde seminarer og fælles info-møder om muligheder i EU. Men det, der virkelig rykker", forklarer Lars Holte Nielsen, "er når vi selv kontakter virksomheder, som kan få

noget ud af EU. Pick the winner, kalder vi det".

Målrettet succes

Det seneste år har CDEU sammen med blandt andre Væksthuset og European Enterprise Network systematisk indkredset 400 virksomheder i de 19 kommuner med potentiale til EU-programmer. Heraf har de identificeret 65 innovationsprojekter, som egner sig til EU-finansiering. Resultatet er otte ansøgninger, hvoraf syv er godkendt af EU til at modtage i alt 49 millioner kroner i støtte.

"Indsatsen har været en ren succes. Den har overbevist os om, at målrettet opsøgende arbejde er den rette vej", siger Lars Holte Nielsen og fortæller, at kontoret nu arbejder videre med yderligere 40 midtjyske ideer med EU-potentiale, som ikke kom i med første ansøgningsrunde.

"Pengene er slet ikke det vigtigste. Det bedste er, at virksomhederne lærer andre europæiske virksomheder at kende og kommer til at samarbejde med forskningsinstitutioner. Ofte bliver projektparterne hinandens faste leverandører eller udviklingspartnere i mange år fremover", fortæller Lars Holte Nielsen.

Skræmt af bureaukrati

CDEU oplever, at mange danske virksomheder har interesse for EU, men giver op på forhånd, fordi systemet er for uoverskueligt.

"De bliver skræmt af bureaukratiet, men det skræmmer altså ikke andre. F.eks. er belgiske virksomheder vant til høje dokumentationskrav", siger Lars Holte Nielsen og tilføjer, at det også er en barriere, at forskningsinstitutioner og virksomheder i Danmark ikke samarbejder på det niveau, som EU forlanger.

"I Europa findes forskningsinstitutioner, der ligefrem har specialiseret sig i at

få del i EU-midler for til gengæld at sælge resultater til virksomheder. Det kender vi slet ikke til Danmark".

CDEU skriver ikke ansøgninger for de midtjyske virksomheder, men hjælper gerne med at matche projektideer med EU-puljer og bidrager med vejledning og input til ansøgninger.

"Og så hjælper vi dem med at prale. Midtjyske virksomheder er alt for beskedne, og det går jo ikke, når alle andre er storskrydende", siger Lars Holte Nielsen.

Samarbejder med EEN

CDEU har dagligt samarbejde med European Enterprise Network (EEN), da de to organisationer supplerer hinanden. EEN er Europa-Kommissionens informations- og virksomhedsnetværk, som hjælper især små og mellemstore virksomheder med at få det bedste ud af mulighederne i EU. Den danske del af EEN er samlet i konsortiet »Denmark in Europe« og består af syv kontorer fordelt over hele landet. Koordinator er Agro Business Park i Foulum:

"Tanken med EEN er, at det skal være let for virksomheder at finde partnere, som de kan indgå i EU-projekter med. Ved at ringe til nærmeste EEN-kontor har man straks adgang til 550 kontorer over hele Europa, hvor medarbejdere er parat til at finde den rette samarbejdspartner eller forskningsinstitution til et projekt", siger Lars Visbech, direktør for Agro Business Park.

Netværket fungerer effektivt, og EEN har siden 2008 haft næsten 2000 henvendelser fra danske virksomheder og holdt møder med mere end 500.

"Vi arbejder efter princippet "no wrong door", så alle, der henvender sig, kan være sikre på at få kvalificeret hjælp – enten hos os eller hos Central Denmark EU Office", forklarer Lars Visbech.

»»»kort nyt

Mere at hente på nærmarkederne

Over halvdelen af de midtjyske virksomheder har relationer til det nordligste Tyskland, det sydvestlige Sverige og det østlige England. Det viser en undersøgelse, som Teknologisk Institut har foretaget for Region Midtjylland blandt 500 midtjyske virksomheder med 5-250 ansatte. Af virksomhederne

med relationer til de nævnte markeder siger hver fjerde, at relationerne handler om "samarbejde om viden og udvikling". 62 procent eksporterer til disse markeder, mens 30 procent importerer derfra. 9 procent udveksler arbejdskraft. På trods af de eksisterende relationer ønsker især mindre virksomheder (< 20 ansatte) at gøre endnu mere igennem et samarbejde med andre danske virksomheder. Således er 32 procent af dem i høj grad eller i nogen grad interesserede. www.dialog.rm.dk

Central Denmark EU Office har netop skaffet 49 millioner EU-kroner til midtjyske virksomheders innovation. Det er sket i tæt samarbejde med European Enterprise Network

fakta ↘

CENTRAL DENMARK EU OFFICE

er i Bruxelles for at:

- ▶ rådgive og informere om EU-forhold
- ▶ arbejde på EU medfinansierede projekter og ansøgninger
- ▶ skabe forbindelser til andre europæiske regioner gennem netværk og partnersøgninger
- ▶ varetage Region Midtjyllands EU-politiske interesser
- ▶ arrangere studieture og møder i Bruxelles
- ▶ medvirke til markedsføring og PR af regionen

Se mere på www.centraldenmark.eu

EUROPEAN ENTERPRISE NETWORK

består af næsten 550 organisationer i 44 lande og er det største netværk af sin art i verden. I Danmark har EEN kontorer i Foulum, Herning, Aalborg, Løgumkloster, Sønder sø, Næstved og København. EEN hjælper virksomheder med:

- ▶ Rådgivning om eksport og etablering i udlandet
- ▶ Hjælp til at finde udenlandske samarbejdspartnere og projektpartnere
- ▶ Spørgsmål om EU, EU-regler og -lovgivning
- ▶ Rådgivning om EU's tilskuds- og støttemuligheder
- ▶ Udformning af ansøgninger

Se mere på www.enterprise-europe.dk

Direktør Lars Holte Nielsen og de øvrige fire ansatte og to praktikanter i Central Denmark EU Office bruger en stor del af arbejdstiden på at orientere om nye muligheder i EU.

Lettere vej til efteruddannelse

Pr. 1. januar 2010 blev alle voksen- og efteruddannelsesinstitutioner samlet i VEU centre. Der er tre VEU-centre i Region Midtjylland, og de administreres hver af en institution: Mercantec, der dækker den nordøstlige del af regionen, Holstebro Tekniske skole, der dækker den vestlige del, og Århus Tekniske Skole, der dækker resten. Formålet med VEU-centrene er at gøre det lettere for virksomheder og deres medarbejdere at finde vej til relevant efteruddannelse. Brugernes behøver kun at henvende sig ét sted

for at få rådgivning om uddannelsesstilbud fra alle udbydere. Samarbejdet mellem institutionerne i centret skal sikre bedre koordinering af det virksomhedsopsøgende arbejde, et bedre analysegrundlag vedrørende uddannelsesbehov og et større samarbejde på tværs om vejledning og rådgivning af virksomheder og beskæftigede.

fakta ▾

RFID (radio frekvent identifikation) er en micro-chip, der kan aflæses trådløst med radiobølger og give os oplysninger om lige præcis den vare, vi står med i hånden. Systemet bygger på et world-wide nummersystem, der er stort nok til at nummerere alle sandkorn i hele verden, og som derfor kan give alle varer en unik ID. Micro-chippen kaldes også for strekkodens afløser, men rummer langt flere muligheder end strekkoden.

TEKST: LOTTE WINKLER FOTO: NIELS ÅGE SKOVBO

Massive dokumentationskrav var en udfordring for virksomheden RFID-Specialisten. Med hjælp fra Central Denmark EU Office er virksomheden nu deltager i EU-projekt.

Gennem nåleøjet til EU

Intet er for småt for EU. Heller ikke RFID-chips, som Rita Westergaard og virksomheden RFID-Specialisten er eksperter i at anvende i kundeløsninger. Den århusianske virksomhed deltager i stort EU-projekt.

»»» kort nyt

KIMONO mod oversvømmelser

Region Midtjylland deltager i 2010-2012 i projektet KIMONO. Det er ambitionen at opstille en model, der belyser, hvordan det øverste grundvand vil stige i lokalområder af Horsens by i et klimaperspektiv, så den fremtidige udvaskning af forurening kan imødegås. Region Midtjylland skal assistere med udpegning af

lokale områder, der i fremtiden vil være truet af oversvømmelse fra grundvand, vandløb og/eller havet. Projektet støttes af Miljøstyrelsens pulje til miljøeffektiv teknologi og de øvrige partnere i projektet er GEUS, VIA Vitus Bering og Horsens Kommune.

"Tilskuddet ser jeg som en slags risikopræmie, der giver os mulighed for at udvikle et fuldt omfattende system fra starten", siger Rita Westergaard.

CVR-registrering, regnskabstal, certifikater og stemplede dokumenter fra skattevæsenet og mange andre papirer er blevet sendt frem og tilbage mellem EU og RFID-Specialisten i Egå ved Århus.

RFID-Specialisten beskæftiger sig med teknologier, der via radiobølger identificerer mennesker og objekter – det, som nogle kalder fremtidens fjernbetjente strekkodesystem.

Kravene om dokumentation har været overvældende for den lille højteknologiske tremandsvirksomhed, som længe har ønsket at deltage i et EU-projekt. Med god hjælp fra Central Denmark EU Office er det nu lykkedes.

Ifølge indehaver Rita Westergaard har det midtjyske kontor i Bruxelles været en støtte i den lange procedure for projektgodkendelse.

"EU-embedsmændene ville se mange oplysninger, inden vi kunne blive godkendt som deltager i projektet, og ofte var vi i tvivl om, hvor detaljeret vi skulle aflevere oplysningerne. Nogle gange var vi også i tvivl om, hvad det overhovedet var for tal, de bad om", fortæller hun.

Frygteligt bøvl

Nu er godkendelsen som deltager i projektet "RFID-ROI-SME" i hus. Undervejs har Rita Westergaard ringet flere gange til konsulent Rasmus Mørk i Central Denmark EU Office for at få hjælp til at kæmpe sig igennem proceduren.

"Jeg er ikke ekspert i bogholderi. Derfor er det meget lettere at tale med en dansker i EU om dokumentationskravene, end hvis jeg skal forklare mig på engelsk om regnskabsmæssige fagtermer, jeg slet ikke kender", siger Rita Westergaard. Hun sætter stor pris på den sparring, hun har fået fra Bruxelles-kontoret.

"Jeg var nok kommet igennem processen uden Rasmus' hjælp, men det ville

have været et frygteligt bøvl og have taget mig meget lang tid", siger hun.

En blåstempling

Rita Westergaard har flere års erfaring inden for it-verdenen, men RFID-Specialisten etablerede hun for kun to år siden.

"Vi har længe været på udkig efter et EU-projekt, som vi kan deltage i, fordi det giver os synlighed og et godt netværk internationalt. Men også fordi deltagelse i et EU-projekt er en blåstempling af vores kompetencer og videnniveau", forklarer Rita Westergaard.

Hun slog derfor straks til, da IT-Forum Midtjylland spurgte, om RFID-Specialisten havde lyst til at søge om optagelse i projektet "RFID-ROI-SME".

IT-Forum Midtjylland er et vidennetværk for it-interesserede virksomheder, organisationer, uddannelsesinstitutioner og offentlige myndigheder i Region Midtjylland, og netværket er selv medlem af et større europæisk netværk ved navn PIN-SME (The Pan European ICT & eBusiness Network for Small and Medium Enterprises). PIN-SME er koordinator på EU-projektet "RFID-ROI-SME". ROI står for Return On Investment.

Avanceret billetsystem

"Med projektet ønsker PIN-SME at demonstrere, hvordan små og mellemstore virksomheder kan bruge RFID-teknologien, og derfor var vores første opgave som ansøger til projektet at stille med en kundeopgave, der kan demonstrere mulighederne i teknologien", fortæller Rita Westergaard.

RFID-Specialisten er således gået ind i projektet sammen med sin kunde DUF Rejser, der som mindre rejsebureau har specialiseret sig i at arrangere rejser for

unge. Da nogle unge kan have svært ved at holde styr på billetter og andre rejsepapirer, har DUF Rejser bedt RFID-Specialisten om at udvikle et billetsystem, der kan lette rejseguidernes arbejde. Planen er, at hver ung rejsende får et lille kort med en RFID-chip i. Denne indeholder alle oplysninger, lige fra hvor de skal stige på bussen, til hvem de skal dele værelse med, og hvor mange udflugter de har betalt for på destinationen.

En risikopræmie

RFID-Specialisten forventer at få ca. 1 million kroner i EU-tilskud til at udvikle billetsystemet – svarende til halvdelen af de faktiske udgifter.

"Tilskuddet ser jeg som en slags risikopræmie, der giver os mulighed for at udvikle et fuldt omfattende system fra starten. Uden pengene havde vi været tvunget til arbejde med en mindre og mere pragmatisk løsning", siger Rita Westergaard.

Virksomheder fra syv lande deltager i "RFID-ROI-SME" med et til to projekter hver, og RFID-Specialisten forventer at skulle mødes med de andre deltagere ca. fem gange i løbet af projektet, som slutter i 2012. Næste gang mødes alle i Athen.

"Der kommer til at gå megen tid med selve projektdeltagelsen, men det er det hele værd", siger Rita Westergaard, der kan se frem til at få sit nyudviklede RFID-billetssystem formidlet og demonstreret for interesserede via projektkoordinatorens afrapportering til EU.

Nyt center for fremtidens fjernvarme

Med det formål at forny dansk fjernvarmeteknologi ud fra fremtidens krav til bæredygtig energiforsyning og globale klimahensyn etableres nu Fjernvarmens Udviklingscenter med adresse i Århus. Udviklingscentret støttes i opstartfasen af Region Midtjylland. Det får til opgave at samle de

danske uddannelsesinstitutioner, fjernvarmeselskaber og underleverandører i nye fælles, innovative projekter, der kan sikre Danmark en fortsat førerposition på området. En videreudvikling af fjernvarmeteknologien vurderes at være et af de indsatsområder, der samlet set hurtigst og lettest kan bidrage til en omstilling af samfundet til vedvarende energi og en lav CO₂-udledning. [Læs mere på www.fjvu.dk](http://www.fjvu.dk)

Det handler om de **RIGTIGE** folk

Vækst opstår kun, hvis de menneskelige ressourcer er til stede. Uddannelse og flere dygtige udenlandske medarbejdere kan styrke regionens erhvervsvekst, råder skattechef hos OECD.

Jens Lundsgaard var tidligere chef for OECD's Danmark/Sverige kontor i Paris og er medforfatter til OECD's jævnlige analyser af den økonomiske udvikling i Danmark. I dag er han skattechef hos OECD. Siden marts, hvor hans hustru, Lone Marie Lundsgaard fik embede som sognepræst nær Haderslev, er han lige som en del af sine OECD-kolleger begyndt at pendle på ugebasis til Paris.

TEKST: LOTTE WINKLER FOTO: WESSELTØFT

»»» kort nyt

Hver anden bruger computer på jobbet

Det hører med til de flestes hverdag at betjene en computer på jobbet. 57 procent af den samlede medarbejderstab i de midtjyske små og mellemstore virksomheder er hverdagsbrugere af en computer. I Århus er det tre ud af fire medarbejdere, der skal kunne betjene computeren i hverdagen, mens det i Ikast-Brande er hver tredje og på Samsø hver tiende.

12 **DIALOG** tema: Regionen & EU

Det viser en undersøgelse, som Region Midtjylland står bag. Regionen har spurgt 500 virksomhedsledere i virksomheder med 5-250 ansatte om brugen af computere. De århusianske virksomheder har i gennemsnit ansat 2,5 medarbejdere i en it-funktion, mens dem i Ikast-Brande og på Samsø har henholdsvis 1,4 og 1 medarbejder i den type funktioner.

Læs mere på www.dialog.rm.dk

Region Midtjylland kan ikke planlægge sig til vækst. Langt hen ad vejen er det markedskræfterne, der afgør udviklingen i erhvervssektoren. Til gengæld kan politikerne gøre en masse for, at virksomhederne har de bedste kompetencer til rådighed. Veluddannet arbejdskraft er den aller vigtigste vækstdriver ud af krisen. Det mener Jens Lundsgaard, der gennem fire år var chef for OECD's Danmark/Sverige kontor i Paris og er medforfatter til OECD's jævnlige analyser af den økonomiske udvikling i Danmark.

"Regionen må ikke undervurdere, hvor vigtige menneskelige ressourcer er for at skabe vækst. Hvis de rette menneskelige ressourcer er til stede, vil virksomhederne også opnå resultater og efterspørgsel, og vi vil se både innovation og iværksætterier", siger han og tilføjer, at andre forhold så som skat selvfølgelig også har stor betydning for væksten, men den kan en region ikke ændre på.

De rette menneskelige ressourcer kan regionen til gengæld hjælpe med at skaffe – dels via uddannelse til alle unge og dels ved at gøre sig attraktiv som bosted for kompetente udlændinge.

Unge savner drømme og mål

"Det er mystisk, at så mange unge danskere dropper ud af ungdomsuddannelser. Måske mangler de motivation. Måske savner de en forestilling eller forventning om, hvad de skal beskæftige sig med", siger Jens Lundsgaard.

I det seneste nummer af "OECD Economic Surveys: Denmark" fra november 2009 fremhæver Jens Lundsgaard, at uforholdsmæssigt mange danske unge opgiver at gennemføre en uddannelse, der giver adgang til arbejdsmarkedet. Og de, der fuldfører, venter længe, inden de går i gang med videregående uddannelse.

Derfor anbefaler han, at regionen indarbejder uddannelse som det aller-

vigtigste i en erhvervsstrategi. De unge skal have lyst til at dygtiggøre sig og spille en rolle i samfundet.

"Helt reelt kan regionen arbejde på at skabe et bedre samspil mellem erhvervsliv og de unge, så de unge bedre kan se sig selv på arbejdsmarkedet. De skal have mulighed for at bygge en drøm op og et håb, som kan trække dem igenem en uddannelse".

Verden ind i virksomhederne

Dernæst anbefaler Jens Lundsgaard, at Region Midtjylland åbner sig for verden. Globalisering handler ikke bare om at handle med udlandet, men om at forstå, at viden i sig selv er global, og at virksomheder, der vil begå sig på det globale marked, skal afspejle markedet i deres egen organisation og ansætte dygtige medarbejdere udefra.

"Markedsdreven innovation er vigtig for at drive virksomhed på et globalt marked. Det svarer topledere, der er meget langt fremme i skoene inden for deres felt, hvis man spørger dem. Derfor skal danske virksomheder i højere grad end før have medarbejdere med forskellige baggrunde. De forstår de kulturelle forskelle, som du ikke kan læse dig til. Sidder der kun danskere i toppen, giver det kulturelle misforståelser".

En attraktiv region

Flere veluddannede og dygtige udlændinge skal finde det attraktivt at flytte til regionen på grund af et job. Det er en stor udfordring. Blandt andet fordi alt i vores samfund er på dansk som f.eks. brugerfladen i vores banker, information fra kommunen og ikke mindst vores skolesystem.

"Uanset om regionens erhvervsliv er præget af vindmøller, plastikrør eller noget helt tredje, så er god, praktisk service over for fremmedsprogede af

langt større betydning for erhvervslivet, end jeg tror, det er gået op for folk i den regionale og kommunale verden", siger Jens Lundsgaard.

"Især er skolerne en hindring i dag. Langt fra alle udenlandske familier, der kommer til landet på grund af job, forventer at blive i Danmark, og i så fald er en dansk folkeskole ikke interessant. Hvorfor er der ikke et tysk gymnasium i Randers? Eller skoler med klasser, som følger tyske eller hollandske læseplaner? Vi bliver nødt til at skabe forudsætninger for, at udenlandske familier har lyst til at bo i Midtjylland med deres børn", siger Jens Lundsgaard.

Basis for vækst

Lykkes det at skabe en veluddannet og international arbejdsstyrke i regionen, ser Jens Lundsgaard masser af muligheder for vækst og fremgang. Nye spændende vækstsektorer inden for eksempelvis grøn energi vil kunne blomstre i Midtjylland lige så vel som i Tyskland, Indien eller Kina.

"Jeg vil dog advare imod at lede for meget efter nye vækstsektorer, for Region Midtjylland har allerede nogle meget markante styrkepositioner, som kan blive til mere vidensintensiv erhvervsvækst", siger Jens Lundsgaard og nævner vindmølleindustrien som en oplagt branche, der i tæt samarbejde med forskningsinstitutioner kunne trække en skov af vidensintensive servicevirksomheder med sig.

"Det kan undre mig, at det ikke sker i større udstrækning. Der er brug for, at regionen påtager sig at være katalysator for en endnu tættere kontakt mellem erhvervsliv og forskningsverden, så der kan opstå mere vækst omkring det, der allerede er godt", siger han.

Læs om, hvad Region Midtjylland har sat i gang på området for kompetenceudvikling og uddannelse på www.dialog.rm.dk

Testområde for vindmøller i sigte

Hvis danske vindmølleproducenter også fremover skal føre an på udvikling af ny vindmølle teknologi, skal de have adgang til gode testområder. Vækstforum for Region Midtjylland har siden 2007 gennem den såkaldte Partnerskabsaftale med staten arbejdet for en statslig udpegning af endnu et testområde for prototypevindmøller. Miljøministeren har i begyndelsen af 2010 fremlagt et planforslag

for et nyt testområde i Østerild Plantage i Thy. Fristen for indsigelser mod forslaget udløb den 5. marts, hvor der var kommet 300 indsigelser. Nu er det op til miljøministeren at fremsætte et lovforslag. Læs mere på www.dialog.rm.dk

Viden giver

LAC Engineering bygger på det, ejerne har mellem ørerne – viden om vindmøller. Deres viden holdes blandt andet vedlige ved at deltage i et EU-projekt med seks europæiske universiteter

Veluddannet arbejdskraft er den vigtigste kilde til vækst overhovedet. Det siger skattechef i OECD Jens Lundsgaard som omtalt på side 13. Og viden er præcis, hvad virksomheden LAC Engineering i Hinnerup sælger. I Danmark, Europa og Asien.

De tre ingeniører Bo Juul Pedersen, Anders Steen Nielsen og Niels Fiil Brønnum, som alle har arbejdet i den danske vindmølleindustri, står bag virksomheden. Indtil de sprang ud som selvstændige for to år siden, har de blandt andet tjent til terminen i udviklingsafdelingen hos Vestas og LM Glasfiber.

Nu påtager de sig avancerede rådgivningsopgaver for vindmølleproducenter, energiselskaber og underleverandører til vindmølleindustrien. Målet er at sælge deres viden på verdensmarkedet. Hjemmesiden er naturligvis engelsksproget, for kunderne er internationale.

Tæt kontakt til universiteter

LAC Engineering prioriterer samarbejde med videninstitutioner højt. Bo Juul Pedersen er tilknyttet Aalborg Universitet som fast censor, og Anders Steen Nielsen er underviser på Ingeniørhøjskolen i Århus. Virksomheden har også ansat to studerende fra Ingeniørhøjskolen på deltid.

Derudover er LAC Engineering partner i EU-projektet SysWind sammen med seks europæiske universiteter, deriblandt Aalborg Universitet.

"Vi har en profil, hvor samarbejde med videninstitutioner er en naturlig del af vores arbejde. Det er vigtigt for os at vedligeholde og udvikle vores kompetencer", påpeger adm. direktør Niels Fiil Brønnum og fortsætter:

"Via SysWind får vi ny viden og delvist finansieret grundforskning og udvikling.

Det giver os mulighed for at skærpe kliniken i forhold til kunne løse komplekse problemer på et meget højt niveau. Ved at deltage i EU-projektet får vi en viden, som giver merværdi for kunderne. Og på længere sigt sikrer det, at vi er en levedygtig virksomhed".

Flere ansatte på vej

Selvom virksomheden kun har eksisteret i to år, er de tre ingeniører allerede blevet til fem. Dertil kommer to nyansættelser her i foråret. En forsker, som er finansieret af EU-projektet SysWind, og en færdiguddannet ph.d.

Ordrebogen ser lovende ud. Efter en periode med afmatning sidste sommer på grund af finanskrisen viser barometret igen vækst. Og de tre partnere forventer endnu mere medvind det nærmeste år. Både en markant stigning i omsætningen og en eksportandel, der vokser fra 40 til 60 procent.

Medvinden i virksomheden virker så stabil, at partnerne regner med at ansætte yderligere to ingeniører mere det kommende år, så de bliver 9 fastansatte, inden virksomheden fylder 3 år.

"Vores ene vækst-ben er produkt- og service-udvikling, og det andet er markedseksponering gennem internationalisering", siger Niels Fiil Brønnum. Virksomheden, der har til huse i Favrskov Erhvervscenter i Hinnerup, planlægger at etablere sig i Asien inden for et års tid.

Specialister i beregninger

De moderne vindmøller med vinger på over 60 meter og mølletårne på over 100 meter udsættes for enorme belastninger, når stormene suser. Derfor er det altafgørende, at møllerne er korrekt konstrueret

»»» kort nyt

Spjald fik landsbyprisen

Der var folkefest i landsbyen Spjald 20. april. Den dag modtog de 1.273 indbyggere Region Midtjyllands landsbypris, der ud over æren omfatter 150.000 kroner til det videre arbejde med at sikre landsbyens fremtid. Bent Hansen, formand for Regionsrådet og Vækstforum i Midtjylland, overrakte foruden et diplom en kuffertfuld penge og opfordrede Spjald-borgerne til at fortsætte
14 **DIALOG** tema: Regionen & EU

deres gode arbejde - til inspiration for andre små samfund. Blandt de resultater, som Spjald foreløbig har nået, er at fastholde befolkningstallet og øge antallet af erhvervsdrivende i byen. Dertil kommer stribevis af initiativer, der har skabt et stærkt fritids- og idrætsliv, lige som borgerne har været meget aktive for at skaffe midler til at bygge kulturhus og renovere fritidscentret. På tegnebrættet er yderligere en ny børnehave samt en renovering af Spjald Skole og SFO. Det er LAG Ringkøbing-Skjern, som har indstillet Spjald til landsbyprisen.

medvind

TEKST: MARIANNE GREGERSEN

FOTO: NIELS ÅGE SKOVBO

og dimensioneret og kan holde til elementernes rasen. Og her er ingeniørerne i LAC Engineering specialister.

De kan beregne, hvilken belastning møllens enkelte dele som tårn og vinger bliver udsat for. Og hvordan møllens centrale dele reguleres på en hensigtsmæssig måde. LAC står for loads, aerodynamics og control.

Undervejs har LAC Engineering benyttet sig af flere forskellige rådgivnings-tilbud fra Væksthus Midtjylland. Blandt

andet en startpakke og en vækstpakke, og i øjeblikket er de i gang med et kapitalcoach-forløb.

"Specielt kapitalcoach-forløbet er rådgivning, der flytter noget. Det er en rigtig god udviklingsproces. At udvikle nuværende og nye produkter koster mange penge, og derfor søger vi en ekstern

investor", siger Niels Fiil Brønnum, der er overbevist om, at det nok skal lykkes. For LAC Engineering har positive forventninger til fremtiden.

Virksomheden er et eksempel på en rådgivningsvirksomhed, som selv har oplevet, hvor meget god rådgivning betyder.

De tre ingeniører Niels Fiil Brønnum, Bo Juul Pedersen og Anders Steen Nielsen (ikke med på fotoet) oplever medvind for deres unge virksomhed LAC Engineering, som sælger viden om vindmøller. De har tæt kontakt til seks universiteter i Europa for at holde deres viden skarp.

OBS på de midtjyske kontaktmæglere

Der er i slutningen af april og begyndelsen af maj 2010 særligt fokus på det kontaktmæglerkorps, der arbejder på at få flere akademikere ansat i midtjyske virksomheder. Kontaktmægler Karsten Leth fra Horsens og Hedensted Erhvervsråd optræder nemlig i et landsdækkende spot i OBS på DR1 og DR2. Indslaget fortæller om mulighederne for at ansætte en akademiker med

løntilskud. Kontaktmæglerne er en del af Vækstforum-projektet Markedsplads for højtuddannede.

Se OBS-spottet på www.markedsplads.rm.dk

Udviklingsparker med grogaranti

Mere vækst i forsker- og udviklingsparker er målet for ambitiøst EU-projekt i Danmark, Norge og Sverige. Region Midtjylland er initiativtager og projektleder

TEKST: LOTTE WINKLER FOTO: NIELS ÅGE SKOVBO

Over grænserne med regionen

Region Midtjylland er involveret i flere grænseoverskridende netværk og projekter, som kan bane vejen for en øget regional konkurrencekraft. Midlerne kommer fra den del af EU's strukturfonde, der er øremærket grænseoverskridende og transnationale projekter – også kaldet Mål 3 Interreg-programmer.

Region Midtjylland er omfattet af tre Interreg-programmer – et for Øresund/Kattegat/Skagerrak, et for Nordsøen og et for Østersøen. De tre programmer yder økonomisk støtte til transnationale og grænseoverskridende samarbejdsprojekter, der bidrager til nytænkning og udvikling. Aktiviteterne skal understøtte potentialer og møde udfordringer, som er fælles for de involverede områder.

Se mere på www.dialog.rm.dk

Forsker- og udviklingsparker er skudt op som paddehatte i regionen de seneste 10-15 år, men vækstpotentialet i inkubatormiljøerne er langt fra foldet ud. Derfor har Region Midtjylland taget initiativ til det ambitiøse EU-projekt KASK Inkubator, som skal accelerere virksomhedernes vækst i norske, svenske og danske forsker- og udviklingsparker.

”Der er aldrig skrevet en håndbog for udviklingsparker, der vil være mere end bare udlejere. Nu går regionen i spidsen for, at vi får kortlagt, hvordan de gør i Norge og Sverige, og vi kan udveksle erfaringer om, hvad der virker. Det er vi meget glade for”, siger direktør for udviklingsparken Nupark ved Holstebro, Peter Kjeldberg.

Business coaches

Projektet startede ved årsskiftet og vil give 300 virksomheder fra udviklings- og forsker-

parker mulighed for at gennemgå et intensivt udviklingsforløb. Dette skal kombinere coaching med målrettede kurser, rådgivning og fælles virksomhedscamps på tværs af landegrænserne. Desuden vil mere end 100 ansatte i forsker- og udviklingsparkerne gennemgå en kompetenceudvikling som business coaches. Målet er at bane vejen for vækst-talenterne.

”Vi ser frem til brugbar erfaringsudveksling med de andre udviklingsparker om, hvordan man kan udbygge dialogen mellem udlejer og lejer og i højere grad blive sparringspartner. Og så vil vi også gerne diskutere helt praktiske ting som huslejeniveau og rammen for servicetilbud”, siger Torbens Vilsgaard, direktør i Erhverv Silkeborg, der ligesom Nupark deltager i projektet.

Naturligt incitament

Erfaringer har de masser af i Norge og Sverige, hvor traditionen for udvik-

lings- og forskerparker er mere udbygget end i Region Midtjylland. Blandt andet har vores nabolande målrettet dyrket potentialet i inkubatormiljøer med interne tilbud som coaching, HR-bistand, bogholderi og mange andre faciliteter, som kan styrke vækstvirksomheder.

”Især svenskerne har en rigtig spændende ordning, hvor udviklingsparkerne investerer i virksomhederne. Det skaber et naturligt incitament til også at understøtte virksomhedernes vækst og ikke bare nyde de gode lejeindtægter”, siger afdelingschef Bent B. Mikkelsen i Regional Udvikling, Region Midtjylland.

De midtjyske forsker- og udviklingsparker investerer ikke i deres lejere, men Peter Kjeldberg fra Nupark vil meget gerne høre mere om den mulighed.

Nupark vil gerne være mere end bare udlejer til nye virksomheder, fortæller direktør Peter Kjeldberg, der ser frem til at udveksle erfaringer med nordmænd og svenskere. De har større tradition for at styrke væksten hos virksomheder i forsker- og udviklingsparker.

”Vi har ikke tænkt os at være traditionel investor, men vil gerne investere i rådgivning til vores virksomheder. Vi ser så ofte iværksættere opfinde en dims uden at have forstand på at drive en forretning. Hvis vi hjælper dem frem til et færdigt businessprojekt, som en investor vil kunne få interesse i, vil de have langt bedre muligheder”, siger Peter Kjeldberg.

No wrong door

Til gengæld kan svenskerne og nordmændene lære af Region Midtjyllands succes med systemtænkningen ”no wrong door”. Region Midtjylland har fået stor anerkendelse for sin enkle og overskuelige indgang til erhvervsservice for virksomheder i kraft af et godt samarbejde mellem Væksthus Midtjylland og den lokale erhvervsservice.

”Det er ikke virksomhederne, der skal kunne overskue systemet, men systemet, der skal kunne overskue sig selv. Der er vi

nummer 1. Et lignende system vil de gerne have i Norge og Sverige”, fortæller Bent B. Mikkelsen.

Han mener, at det bedste ved KASK Inkubator-projektet er, at regionen gør noget konkret for virksomhederne.

”De får tilbudt et forløb, som er helt unikt, samtidig med at de skaber netværk med andre iværksættere i Skandinavien. Husk på, at 45 procent af alle eksporterende virksomheder starter med eksport til Norge og Sverige, så der er også samhandlingspotentialer i projektet”, siger han.

Start inden sommer

Inkubatormiljøerne sætter navne på de første virksomheder, der får tilbudt at deltage i programmet inden sommerferien, hvor de første virksomhedscamps holdes. Sideløbende starter Business Coachuddannelsen for ansatte i inkubatormiljøerne.

KASK Inkubator er et projekt under EU's Interreg-program, IV A Øresund-Kattegat-Skagerrak. Delprogrammet Kattegat-Skagerrak kaldes populært KASK.

Lead partner er Region Midtjylland, norsk projektejer er Forskningsparken i Oslo, og koordinerende partner er Alexanderson-institutet ved Campus Varberg i Sverige. Øvrige partnere er Coventure i Grimstad, Væksthus Midtjylland, Agro Business Park, Innovatorium v/Erhvervsrådet Herning & Ikast-Brande, Nupark, Vitus Bering Innovation Park, Syddjurs Udviklingspark og Erhverv Silkeborg. Derudover bidrager Region Halland med ekstern medfinansiering til projektet.

Det samlede budget er på 38 mio. kroner, hvoraf halvdelen finansieres af EU og resten af projektdeltagerne. Projektet er treårigt og slutter med udgangen af 2012. ■

Andre eksempler på grænseoverskridende projekter, som Region Midtjylland er involveret i

Udvikling i naturområder

To danske, to norske og et svensk naturområde er omdrejningspunktet for EU-projektet "VER-DI - Vern og verdiskapning - naturskyddsområder som ressurs i hållbar økonomisk udvikling". I alt 14 partnere med tilknytning til de fem nationalparker og beskyttede områder samarbejder og beskyttede områder omkring områderne. Disse er vidt forskellige, men alligevel står de over for sammenlignelige udfordringer. Ved at gå sammen på tværs af grænserne får deltagerne bedre mulighed for at inddrage f.eks. videninstitutioner og eksterne konsulenter i aktiviteterne. Region Midtjylland er lead partner på projektet.
www.ver-di.eu

Indre digitalt marked

Der findes ikke noget indre marked for den digitale økonomi i øjeblikket, selvom det findes for arbejdskraft, varer og tjenester. Region Midtjylland har derfor deltaget i et digitalt udviklingsprojekt under Policy Centre i Bruxelles for at finde ud af, om EU med fordel kan arbejde for et europæisk digitalt marked. Også store virksomheder som Nokia, Ericsson og Vodaphone har deltaget. En ny rapport fra projektet dokumenterer, at EU med fordel kan arbejde for at reducere og fjerne barrierer imellem landene til gavn for ikke bare it-virksomheder, men også for vækst og innovation i andre sektorer i Europa.

Kreative distrikter

Region Midtjylland skal nu indgå i det internationale og prestigefyldte netværk Districts of Creativity Network, hvor 12 af verdens førende kreative regioner som f.eks. Shanghai i Kina, Oklahoma i USA og Karnataka i Indien deltager sammen med spanske Catalonien (Barcelona) og italienske Lombardiet (Milano). Netværket er en platform for gensidig inspiration og udveksling af erfaringer inden for erhverv, kultur og uddannelse, og Region Midtjylland forventer, at netværket kan styrke regionens internationale samarbejde og skabe nye muligheder for virksomheder og institutioner. Regionen bliver officielt godkendt som medlem til november, men har allerede nu fuld adgang til netværket.
www.districtsofcreativity.org

Energioptimering i Ungarn

Et sygehus og en administrationsbygning i Ungarn har fået kortlagt deres energiforbrug og har udarbejdet en manual for energioptimering med hjælp fra Region Midtjylland, Teknologisk Institut A/S og den rådgivende ingeniørvirksomhed Orbicon. Projektet, som er et led i regionens samarbejde med andre europæiske regioner, har i første omgang drejet sig om undersøgelser og kortlægning af problemområder. Nu skal projektet ind i en realiseringsfase, og regionen forventer, at også danske udstyrsleverandører af energi- og miljøteknologi kan komme på banen.

»»kort nyt

Udviklingspenge til jyske trækplastre

KRAFT – Powered By Nature i Ringkøbing og **Planet Randers** i Randers får nu en hånd fra Region Midtjylland. Det sker i form af 10 mio. kroner i risikovillig udviklingskapital til hver til at etablere internationale oplevelsesfyrtårne i regionen.

KRAFT – Powered By Nature tager udgangspunkt i naturen som ressource. Her skal vind, sol, hav og ny teknologi forvandles til engagerende, kraftfulde og berigende helårsoplevelser for hele familien. Desuden skal KRAFT fungere som showroom for nye miljø- og energirigtige løsninger.

Åbningen er planlagt til maj 2015, og der forventes 200.000 besøgende om året. Ringkøbing-Skjern Kommune, Ringkøbing Fjord Handels- og TurismeCentret, Vestas Wind Systems A/S og Innovation Lab er involveret i projektet.

Planet Randers indeholder World Dome og Planet Randers Tidsrejsen.

World Dome er en massiv udvidelse af den nuværende Randers Regnskov med en 63.000 m² ellipseformet dome (verdens største indendørs zoo) opbygget som en projektion af et verdenskort på bygningen. Her kan de besøgende rejse rundt og opleve kontinenternes og verdenshavenes mest markante biosfærer.

Planet Randers Tidsrejsen er en rejse gennem tiden i Danmark. Området langs Gudenåen skal bruges til at formidle viden, og gæsterne kan møde de store dyr, der har været, er eller kunne blive en markant del af Danmarks biodiversitet.

På sigt ventes 8-900.000 besøgende årligt til Planet Randers.

Dialog

NÆSTE NUMMER af Dialog udkommer 1. august og handler om grøn vækst, grøn omstilling og fornyelse. Med udgangspunkt i regeringens initiativer for en grønnere tilgang til de måder, vi skaber værdierne på, ser vi på de muligheder, det åbner i Region Midtjylland.